

Efektivní metody: Jak zamezit skákání na lidi

Nežádoucí chování nesmí být žádným způsobem podporováno

Přítom my lidé se na pozdrav líbáme naprosto běžně. O nic jiného se nepokouší ani náš pes, když na nás skáče. Tento pozdravný rituál provádějí vlci ponechaní ve smečce, když se dospělá zvířata vracejí zpátky z lovu. Horlivě vrtí ocasem a navzájem si olizují čenichy. To je v první řadě důležité chlácholivé gesto vůči výše postaveným členům smečky. Kromě toho slouží také jako známka mírumilovnosti a přátelskosti. A navíc ti, kteří zůstali doma, by pochopitelně také rádi dostali něco z přinesené kořisti.

Naši domácí psi tedy tím, že na nás na pozdrav vyskakují, jen projevují zděděné chování, typické pro mladá zvířata ve smečce. Skákat do výšky musí jen z toho důvodu, že jsme o tolik větší a naše nosy pro ně jinak nejsou dosažitelné. Nejrychleji bychom tedy dokázali psy jejich chování odnaučit tím, že bychom se s nimi vždy vítali „na všech čtyřech“. Ale vlhký psí polibek v obličej na pozdrav není každému po chuti a také není zrovna praktické, když bychom například po návratu z nákupu s rukama plnými tašek museli klesnout k zemi... Naštěstí tu jsou mnohem smysluplnější návrhy jak psa tomuto chování co nejrychleji odnaučit.

Jemné přišlápnutí zadní tlapy pro nenapravitelné skokany

Dříve byly při odnaučování psů tomuto zlovyku praktikovány skutečně hrubé meto-

Zůstaň dole!

Ať už na sobě máte staré džíny, nebo úplně nové kalhoty, ať je to míněno láskyplně, nebo jako výraz dominance, skákání na pozdrav byste měli svého psa co nejdříve odnaučit. Jinak by se časem mohlo stát, že by začal být považován ze „nebezpečného“.

dy, které se však znovu a znovu objevují i v současných příručkách o výchově psů - ovšem s dodatkem, že musí být praktikovány „jemně“ a „zlehka“. Tyto metody jsou u skutečně nenapravitelných skokanů sice účinné, ale měly by být brány v potaz až jako úplně poslední výchovná metoda. Tak je možné psa svést k tomu, aby na člověka skočil, přičemž se to však bezpodmínečně musí odehrávat na měkkém podkladě, jako je trávník, koberec apod. Kromě toho člověk musí mít na sobě měkké boty - rozhodně ne tvrdé pohorky s tlustou podrážkou! Zatímco bude psa pevně držet za přední nohy, zlehka mu stoupne na jednu ze zadních. Tato metoda však pro zvíře znamená skutečně násilnou možnost, pes tudíž pravděpodobně zaskučí bolestí a bude překvapen a zasažen hrubostí svého pána nebo paničky.

Proto prosíme: zkoušejte to teprve tehdy, když selžou všechny ostatní pokusy a nezabere ani odborně vedený trénink u profesionálního trenéra!

Psa odrážíme kolenem

Jinou, také doposud velmi známou a často praktikovanou metodou je nastavení kolena: zatímco se pes chystá ke skoku, zvedne člověk koleno nahoru, takže zvíře na tuto překážku narazí a v důsledku toho spadne zpátky na zem. Ačkoliv i tento způsob výcviku je v mých očích ještě příliš hrubý, lze i tuto variantu u „tvrdohlavých paličáků“ vzít v úvahu. Bezpodmínečně je však zapotřebí dbát na to, aby náraz psa nebyl příliš prudký a aby pes nedostal kolenem do obličejové části. Navíc to vyžaduje skutečně dobrou kontrolu nad tělem ze strany člověka a často také trochu artistický pohyb! Tím, že je pes zatlačen dolů a následně pochválen, se má naučit, že dole na zemi to je příjemné, zatímco skákání do výšky se pojí s nepříjemnostmi.

Ignorování je překvapivě účinné

Existuje však také jedna skutečně jemná a pro psy bezpečná tréninková metoda: Začnete tím, že si psa po příchodu domů zpočátku vůbec nebudete všimát. Nežádoucí chování nesmí totiž být žádným způsobem podporováno. Kdo nadšeně zdraví své sladké štěňátko a mazlí se s ním, jakmile vstoupí do bytu, nesmí se divit, když to ho později chce rovněž pozdravit - právě tak, jak se to naučilo! Jistě, není lehké nechat malé štěně při pozdravu stranou - ale komu se bude líbit, když mu za několik měsíců bude dávat tlapky na ramena obří doga? Také u dospělých psů nebo u psů „z druhé ruky“, u kterých jste sami nemohli působit při výchově štěněte, uděláte dobře, když budete jejich případné bouřlivé pozdravy zkrátka ignorovat. Toto „arogantní“ chování projevují často také alfa vlci ve smečce. Jakmile se pes rozruší a blíží se k vám připraven ke skoku, otočte se na opačnou stranu a nešimkejte si ho! Teprve když se zase ocitne na všech čtyřech nebo si dokonce sedne, pozdravte ho, pochvalte a trochu si s ním pohrajte. V žádném případě ho nesmíte hladit ani na něj mluvit ve chvíli, kdy stojí na zadních.

Vytrvalost zasluhuje odměnu

Tato skutečně jemná výcviková metoda nevyjde hned napoprvé - většinou si vyžádá nejméně 20 až 30 opakování. Pomůže vám, pokud váš pes bezpečně ovládá povel „Sedni!“ Pokud pes uposlechne tohoto rozkazu i přes zavřené dveře, tedy ještě než vstoupíte, máte téměř vyhráno. Jakmile pes jednou pochopí, že se jeho majitel chce jednou provždy vzdát vítacího ceremoniálu na psí způsob a dává přednost jiné variantě shledání, stane se pro něj vyskakování tabu už napořád. Psychologické testy na zvířatech (Günther Bloch) s pade-

sáti psy nejružnějších plemen dosáhly s touto metodou, tedy otočením se a ignorováním vyskakujících psů, překvapivých úspěchů.

Skákání na cizí osoby je třeba důsledně zamezit

Skutečným problémem se stává, když pes dává najevo svou radost tím, že vyskakuje na sousedy, návštěvníky nebo kolemjdoucí během procházky, a z těch se ještě (ve starých džínách) na dovršení všeho zlého vyklubou milovníci psů a začnou psa hladit a chválit. „To přece vůbec nevdává!“... V tomto okamžiku je nežádoucí chování potvrzeno a odměněno - případné úspěchy ve výchově, jichž se do té doby podařilo docílit, mohou přijít částečně nebo úplně vničeť. Na lidi neskáče jen submisivní psi, kteří jsou člověku přátelsky nakloněni, ale také psi velmi sebevědomí nebo takoví, jejichž vazba na vlastního pána není ideálně upevněná. Vyskakováním na cizí osoby demonstrovuje takový pes často dominanci tím, že jiné lidi omezuje v pohybu. Lekter který pes, jehož pozice v rámci smečky není pevná, také může hledat „lepšího“ sociálního partnera.

Takovému chování je třeba okamžitě a striktně zamezit!

„Chovejte se jako alfa vlk a ignorujte svého psa.“

Nemálo lidí trpí hluboce zakotveným strachem ze psů, a když na ně začne skákat volně pobíhající pes, může to jejich strach ještě zhoršit - zvláště se to týká dětí! V časech zvýšeného nepřátelství

vůči psům takové chování ostatním neprospívá, ale naopak výrazně škodí i všem dobře vychovaným a přátelským psům.

Je záhodno upevňovat základní povely

Když náš pes začne - i když třeba jen příležitostně - projevoval podobné chování, je třeba s ním znova probrat základní výchovu. Optimální je doplňující trénink se zkušenými pomocníky, kteří ze psů nemají strach a smysluplně napomohou při tréninku.

Za dlouhou šňůru, kterou pes potáhne za sebou, ho může majitel dostat zpátky k sobě i na větší vzdálenosti, přičemž splněný povel „Ke mně!“ je samozřejmě odměněn pochvalou a pamlskem.

U snadno vychovatelných psů nebo kandidátů, kteří už prodělali „domácí trénink“, často stačí jen ve správném okamžiku zavelet „Sedni!“, abyste je odradili od jejich záměru. Spolehlivě většinou pomůžou také vržení plechovky naplněné kamínky ve směru psa chystajícího se ke skoku: Pes se zarazí a dá tak svému majiteli příležitost zasáhnout. Někteří trenéři psů pracují v případě skutečně problémových psů například s elektrickými obojkami. Takové výchovné přístroje ovšem patří - pokud vůbec - jen do rukou SKUTEČNÝCH ODBORNÍKŮ a v žádném případě je nelze doporučit laikům. Pokud totiž pes není od svého chování přístrojem odrazen PŘESNĚ a ve správném okamžiku, může dojít k tomu, že si frustraci z chování, které bylo přerušeno, nevztáhne na vyskakování samotné, ale třeba na kolemjdoucí nebo na samotného majitele. Nevhodným používáním takových přístrojů lze totiž i z velku neškodného vyskakujícího psa udělat nebezpečné zvíře.

A je tu ještě jedna naděje: u mnoha psů, kteří v mládí rádi vyskakovali na lidi, tento nešvar sám od sebe odezní, jakmile dospějí. M. B.